

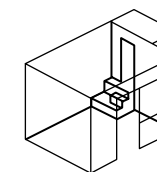
INTENSIVE CARE

צבי טולקובסקי ספרי אמון

גלריה משרד בחל אביב

ספרי אספן ואסופות סיפורים על עבודותיו של צבי טולקובסקי

גלריה משרד בתל אביב

אוצרת: רחל סוקמן

INTENSIVE CARE

צבי טולקובסקי ספרי אמון

אוצר: יונתן אמיר

עבודותיו של טולקובסקי, ובאמת, הציורים הפסלים, הקולאז'ים, ההדפסים והספרים שיוצרו האמן כוללים דימויים, דרכי טיפול ומוטיבים השאובים מאוספים שנוצרו במשך עשרות שנים. המאגר מכיל בולים ודגמי מטוסים, גלויות וגזרי עיתונים, חפצים משומשים, ציורים ישנים, חוברות קומיקס, חומרים מסוגים שונים, פרסומות שנתחבו לתיבת הדואר, חלקי גרוטאות, עבודות ישנות ועוד. מקורות אלו מלוקטים מן הרחוב ומן הסטודיו בזמן העבודה ומסודרים במחברים כאלו ואחרים, לא סדורים ולא צפויים. גם הטיפול שמקבלים הדימויים משתנה ממקרה למקרה. אחד מופיע בשלמותו, אחר גזור, מודבק או מאויר, חשוף או קבור תחת שכבת צבע, לבד או בקבוצה.

בסטודיו של טולקובסקי אין בדים לבנים. האמנות שלו מתחילה תמיד מהאמצע, ממשוה קיים - בד מלוכלך, דימוי גזור ומודבק או משטח עבודה מתוצרת עצמית. את נקודת המוצא קשה לאתר, ואילו נקודת הסיום אינה נראית לעין. השינויים העוברים על היצירות אינם פוסקים או מופסקים, ולכן העבודה תמיד נמצאת בעבודה. כאלו הם גם ספרי אמון המוצגים בגלריה משרד בתל-אביב.

צמד התערוכות Intensive Care בגלריה משרד בתל-אביב ו-Obsessive Care בגלריה ונטה בירושלים, מבקשות להציג שני צדדים ביצירתו של צבי טולקובסקי - הטיפול ומגע היד האישי שמאפיין רבות מעבודותיו, והאספנות, שמהווה מקור

בלתי נדלה לעבודות ולפעמים אף הופכת לעבודה בפני עצמה. מגע היד חומרי מאד, אסוציאטיבי ונראה, על פניו לפחות, לא סדור, בעוד האספנות עקבית, סדרתית וחפה ממגע יד כמעט לגמרי. שני צדדים אלה משלימים וסותרים אחד את השני בו בזמן. במונח מסוים, אספנות נוכחת בכל עבודותיו של טולקובסקי, ומגע ידו משתרבב - באקראי או בכוונה תחילה - אל אוספיו.

"אדם מוצא מזוודה עם כפתורים והיא מולידה בית" כתב פעם רן שחורי על

מגוון ומבולגן מאד. הוא אינו מותיר לצופה קצה חוט הגיוני שיאפשר לו להתחקות אחר "סיפורם" של הדימויים והקשרים ביניהם. הקולאז' של טולקובסקי אינו מסוג הקולאז'ים המתאחדים ומתגבשים בסופו של דבר לכדי סיפור. הוא גם אינו קולאז' סוריאליסטי המבקש להצביע על פערים בין סימן ומשמעות, ייצוג ומציאות. בקולאז' של טולקובסקי החלקים נפגשים ובו בזמן נפרדים, סותרים ומשלימים זה את זה, פותחים דף חדש - בכל פעם מחדש.

"השיבוש, העילגות, ההפכפכות והקוטביות של הדברים, הם בעצם השפה שלך", אומר צבי טולקובסקי בשיחה בסטודיו. דבריו מזכירים את רשימותיו של ולטר בנימין על פריז - עיר בה "הבשמים, הצבעים והצלילים, עונים זה לזה". בדומה לבשמים, לצבעים ולצלילים, הסיפורים המופיעים בספרי האמן של צבי טולקובסקי "מסתפרים" ומספרים עצמם ללא הפסקה. זה הסיפור.

ינתן אחיר

ספר אמן היא תערוכה שהביקור בה נעשה בישיבה. תערוכה בה מותר לגעת במוצגים, משום שרק כך ניתן לחוש את איכויות הנייר המעובד בבית, את קרישת הצבע הדליל החושף - לא חושף דימויים קולאז'יים ואת השכבות המרכיבות את הספרים ונמסרות לצופה דרך האצבעות לא פחות מאשר דרך העיניים. את הספרים יוצר טולקובסקי במשך שנים. הם הולכים ומשתנים עם הזמן, מלווים את האמן ומתבגרים עימו תוך שהם עוברים תהליכי עיבוד ועיבוד חוזר.

תהליכי העיבוד החוזר מדגישים ומקצינים תופעה שמאפיינת את כלל עבודותיו של טולקובסקי, הגדושות בדימויים שהקשרים ביניהם אינם ברורים מאליהם ואינם מפוענחים גם לאחר התבוננות ממושכת. מי שנתקל בעבודות בעבר בוודאי מכיר את תחושת התסכול הכרוכה בניסיון לפרש את החידות והרמזים הרבים המופיעים בעבודות ומולכים, בסופו של דבר, אל חידה חדשה. מאגר הדימויים ה"טולקובסקאי", כמו גם צורת הטיפול בו,

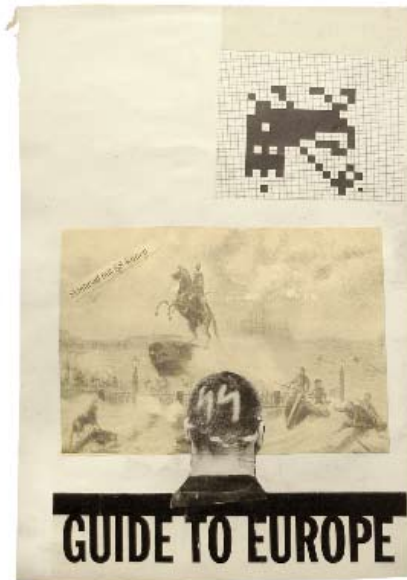
אנציקלופדיה "מעין"

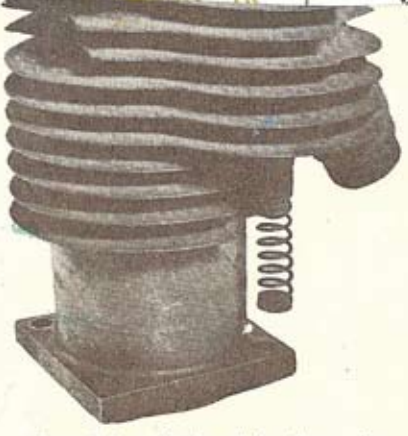
סגור
הארץ

הוצאת יוסף קרברק בע"מ תל-אביב

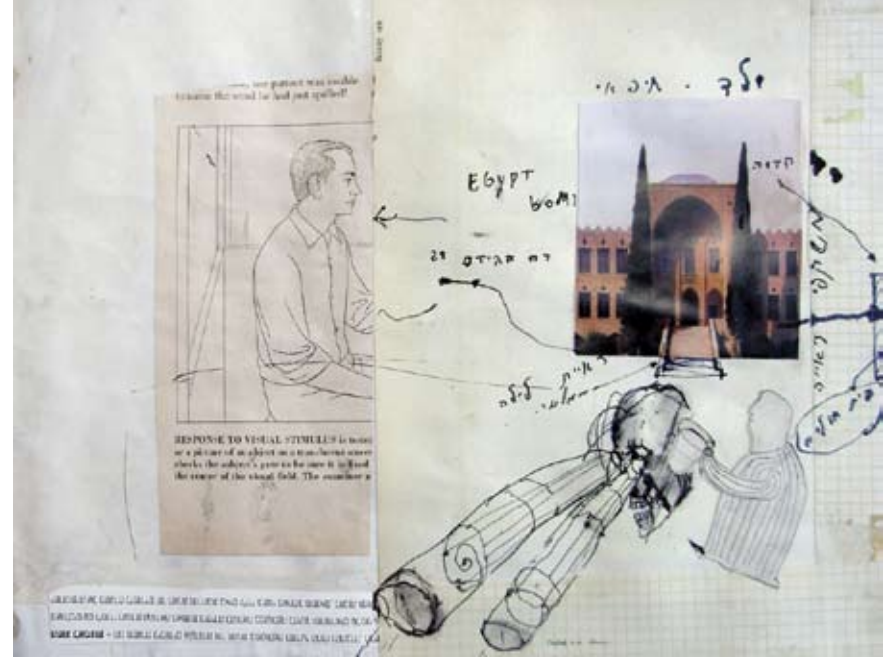
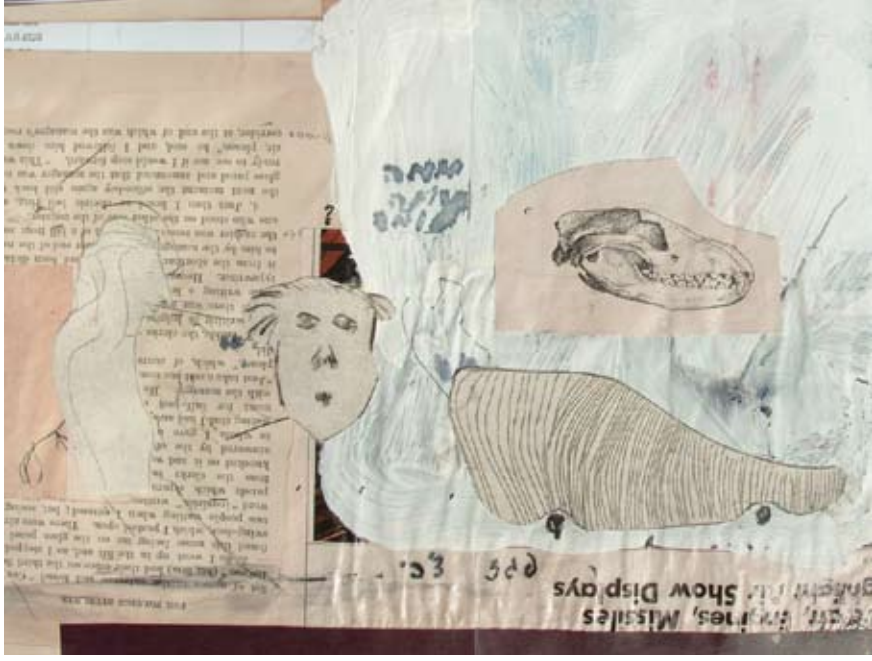
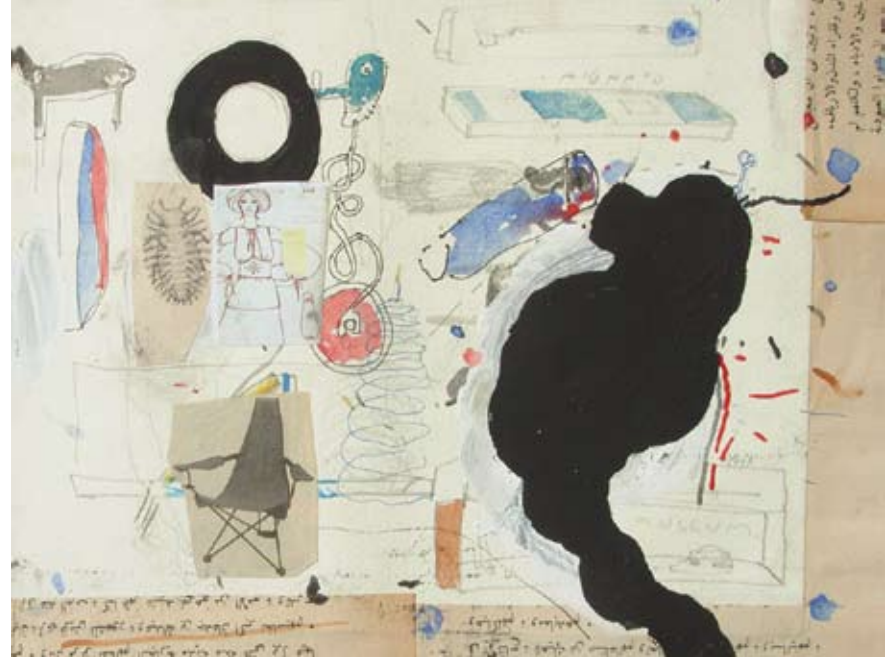
One of the cylinders of the first engine

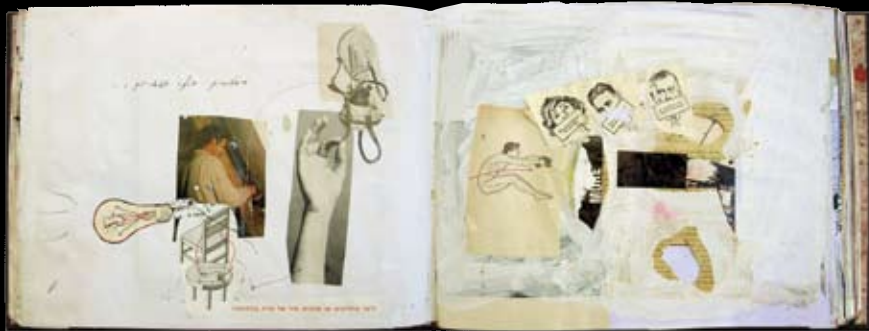

with an important message
I hope you
see - please
2/17/88

אל נא תיפול רוחכם
זרעונים יקרים. עוד
נזכה לראות ביצית
ציחה

צבי טולקובסקי

נולד בישראל 1934 / 1956-59 למד ב"בצלאל" / 1959-61 למד ויצר בפרז / 1966-67 חי ויצר בניו יורק, ולמד ב-Art Student League / מורה ב"בצלאל" אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים / 1968 מייסד את סדנת ההדפס, באקדמיה "בצלאל" בירושלים / 1968-2001 מורה לאמנות ב"בצלאל" אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים / 1969 חתן פרס ירושלים לציור / 1970 מייסד סדנת ההדפס ב"בית האמנים" בתל אביב / 1979-81 חי ויצר בבוסטון ובסן פרנסיסקו / 1984 "ספר אמן" בעריכת מוטי עומר, בהוצאת "בצלאל" אקדמיה לאמנות ועיצוב / 1984-85 מבקר אמנות בעיתון "כל העיר", ירושלים / 1985-88 ראש המחלקה לאמנות ב"בצלאל" אקדמיה לאמנות ועיצוב / 1990 אמן אורח ב-Cite Internationale des Arts, Paris / אוצר את התערוכה "היזון חוזר" פיסול, ציור והדפסים ב"סדנת ההדפס", ירושלים / חתן פרס שר החינוך והתרבות / אוצר "ארט פוקוס" ב"בית האמנים" ירושלים / 2000 אוצר "33x33" ב"בית האמנים" ירושלים / 2002 אמן אורח בסדנאות האמנים בטייפה - טיוואן / 2004 פרס מפעל חיים ע"ש מרדכי איש שלום / 2007 מייסד את סדנת הנייר ב"בצלאל" - אקדמיה לאמנות ועיצוב / 2008 חתן פרס משרד החינוך לאמנות.

תערוכות יחיד נבחרות: 1962 גלריה רינה, ירושלים; מוזיאון לאמנות חיפה / 1965 גלריה רינה ירושלים / 1969 גלריה גורדון, ת"א; בית האמנים, ירושלים / 1972 גלריה ההדפס ת"א, גלריה לאמנות עכשווית, יפו / 1975 מוזיאון לאמנות ת"א, ביתן הלנה רובינשטיין / 1977 גלריה ג'ולי מ. ת"א / 1979 גלריה Source סן פרנסיסקו / 1980 גלריה ג'ולי מ. ת"א; גלריה Kala Institute, ברקלי, קליפורניה / 1982 גלריה רדיוס, ת"א / 1984 "עבודות על נייר" בסדנת ההדפס, ירושלים / 1985 בית האמנים, ירושלים; גלריה אלון ירושלים / 1988 גלריה משכנות שאננים ע"ש רוברט פישר, ירושלים / 1989 גלריה מימד ת"א: גלריה בקיבוץ כברי / 1990 "נועימה" תערוכה במוזיאון ישראל / 1997 גלריה ארט ספיס, ירושלים / 1998 גלריה Novy Svet, פראג, צ'כיה / 1999 גלריה אוניברסיטת חיפה / 2000 Konrad Adenauer Gallery, הנובר, גרמניה / 2001 גלריה סמינר למורים ע"ש דוד ילין, ירושלים / 2002 Gallery Leopold Richter, הנובר גרמניה / גלריה ArtSpace, ירושלים / 2004 Slavonice Gallery, סלבוניצה, צ'כיה / 2005 "20 מתוך 70" בית האמנים, ירושלים; "מציאות ודמיון" סדנת ההדפס, ירושלים / 2006 Diversity, Vltavin Gallery, פראג, צ'כיה; מכון אורנים, טבעון / 2008 מוזיאון חיפה לאמנות.

